

РЕЦЕНЗІЯ

на монографію

старшого викладача кафедри фінансів і підприємництва СумДУ

Тютюник І. В.

«Управління податковими розривами як основа детінізації економіки»

В умовах глобалізації світового економічного простору більшість сучасних економічних проблем набувають інтернаціонального характеру, що зумовлено нівелюванням кордонів при здійсненні економічної діяльності, лібералізацією руху капіталу, стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, а отже розширенням можливостей для економічних суб'єктів до реалізації тінювих схем по незаконному виведенню коштів за кордон, здійсненню незареєстрованої підприємницької діяльності, неофіційного працевлаштування, тощо.

Обмеженість бюджетних коштів, низький рівень розвитку інвестиційних каналів залучення ресурсів призводять до того, що стійкий економічний розвиток країни, в більшій мірі, визначається ефективністю податкових відносин, фундаментальним аспектом яких об'єктивно виступає боротьба з ухиленням від виконання економічними суб'єктами своїх податкових зобов'язань.

Отже, виникає необхідність удосконалення наявних та впровадження нових механізмів пошуку потенційних резервів акумулювання таких ресурсів та ефективного їх розміщення з метою забезпечення економічного зростання країни.

Саме ці виклики спонукають звернутися до концепції податкових розривів як запоруки пошуку адекватних механізмів і інструментарію протидії тінювим фінансовим операціям з метою формування підвалин сталого розвитку як окремих суб'єктів господарювання, так і держави в цілому.

Незважаючи на значимість концепції податкових розривів, в даний час поки не напрацьована теоретична і практична база методів їх комплексної оцінки, що негативно позначається на використанні існуючих можливостей нарощування фінансових потоків конкретних бюджетів.

На сьогоднішній день існує значна кількість теоретичних і методичних розробок, пов'язаних з оцінкою окремих складових політики детінізації економіки та ефективності їх використання. Однак існуюча науково-методична база характеризується відсутністю загально визнаної методики комплексної оцінки впливу тінювих фінансових операцій на показники економічного розвитку країни, а також методики інтегральної оцінки ефективності державної політики протидії тінюзації. Причиною цього є слабе опрацювання проблеми, відсутність комплексних наукових рекомендацій, якими могли б скористатися органи влади і управління.

Таким чином, як з теоретичної, так і з практичної точки зору необхідні методологічні та практичні розробки, що забезпечують оцінку наслідків тінюзації економіки, одним із яких є формування податкових розривів та вироблення на цій основі шляхів стимулювання їх зниження як передумови стійкого економічного розвитку країни. Виходячи з цього, вважаємо, що монографія Тютюник І. В. є актуальною та корисною, в контексті розроблення заходів спрямованих на зниження рівня тінюзації економіки.

Запропонована автором методика комплексної оцінки ризику незаконного виведення коштів, в основі якої лежить припущення про те, що застосування тінювих схем відбувається на всіх трьох рівнях функціонування економічної системи суттєво підвищує значущість та актуальність даної роботи як для наукових

співробітників так і для практиків (органів державного управління та місцевого самоврядування).

Значна кількість використаних ілюстративно-графічних та статистичних даних щодо запровадження та реалізації державної політики по протидії тінізації економіки і використання її податкової складової суттєво підвищують наочність поданого матеріалу та покращують якість його сприйняття.

Цікавим, на наш погляд, є запропонований автором підхід до оцінки рівня асинхронності експортної та імпоротної діяльності України в розрізі основних країн-партнерів, що дозволив визначити рівень податкового розриву за експортно-імпортними операціями та місце зовнішньоекономічної складової в зростанні тіньової сектору економіки.

Зважаючи на вищезазначене, вважаємо за доцільне рекомендувати монографію Тютюнник І. В. «Управління податковими розривами як основа детінізації економіки» до друку.

Доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Чернігівського національного
технологічного університету

Ільчук В. П.